

Boomtaxatie

EEN MUST OM BOMEN MEE TE LATEN TELLEN

In bomen wordt geïnvesteerd. Ze zijn geplant en worden jaren beheerd om tot wasdom te komen. Wanneer die investering te niet wordt gedaan betekent dat economische schade voor de boomeigenaar. Als gevolg van schade kan de waarde van een boom afnemen en kan de eigenaar geconfronteerd worden met verhoogde beheerkosten.

De Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB) streeft naar duidelijkheid en eenheid over de wijze van het taxeren van bomen. De NVTB is een vereniging van gemotiveerde boomdeskundigen die op een professionele en onafhankelijke wijze de waarde van en schade aan bomen of boomgroepen in beeld brengen. Zij doen dat voor alle particuliere boomeigenaren, maar ook verzekeringsmaatschappijen en expertisebureaus behoren tot hun klanten.

Sinds de oprichting van de NVTB in 1994 wordt voortdurend gewerkt aan de ontwikkeling en verbetering van de taxatiemethoden voor het berekenen van de economische waarde van en schade aan bomen. Nog regelmatig wordt gesproken over 'Methode Raad'. De waardebepaling van bomen met Raad was primair gestoeld op de omvang van de boom waardoor de waarde naarmate de boom ouder werd alleen maar toenam. Deze benadering sloot niet aan op de normen en standaarden binnen de expertise en verzekeringsbranche en er was behoefte aan vernieuwing. Methode Raad is in 2005 vervangen door het Rekenmodel Boomwaarde. De ontwikkeling en het onderhoud van taxatiemethoden is een continu proces dat wordt beïnvloed door nieuwe kennis en ervaring, jurisprudentie en maatschappelijke aspecten. Het kennisonderhoud van de NVTB-taxateurs houdt gelijke tred met de ontwikkeling en verbetering van taxatiemethoden.

Bij de realisatie van een groene ontsluitingsweg wordt veel kwaliteit te niet gedaan door het ondoordacht lossen van materialen. De schade als gevolg van bodemverdichting, stambeschadiging en takbreuk worden door de taxateur in beeld gebracht en verhaald op de aannemer.

Werkzaamheden aan kabels en leidingen vormen een dagelijkse bedreiging voor veel bomen. Steeds vaker worden deze schades door de boombeheerder verhaald.

Bij schade aan bomen wordt een NVTB-taxateur ingeschakeld om die te taxeren. Met het rapport van de taxateur heeft de boomeigenaar een objectief beeld van de schade en kan hij een eventueel schadeverhaaltraject in gang zetten.

Naast de ondersteuning bij de afronding van schadezaken wordt de NVTB-taxateur steeds vaker ingezet bij ruimtelijke ontwikkelingsplannen. Op voorhand wordt de waarde van de aanwezige bomen in beeld gebracht. Wanneer bomen later moeten worden gekapt, dient - naast een eventuele herplantverplichting - de financiële waarde van de bomen te worden gecompenseerd. Zo wordt het verloren gegane kapitaal geïnvesteerd in bijvoorbeeld de aanleg van duurzame boomgroeiplaatsen. Dit biedt kansen om binnen het project of elders kwalitatief hoogwaardig groen te realiseren.

In de NVTB Richtlijnen (2013) wordt uitgegaan van drie taxatiemethoden. Deze zijn in een notendop als volgt:

- Het berekenen van de Handelswaarde; deze methode is bedoeld voor bijvoorbeeld het taxeren van bomen met een primair economische gebruiksfunctie. Denk aan schade aan fruitbomen waardoor oogstopbrengst geheel of gedeeltelijk verloren is gegaan.
- Het berekenen van de Vervangingswaarde; deze methode wordt toegepast wanneer de beschadigde boom door een vergelijkbare boom kan worden vervangen. Dit is veelal bij jongere bomen het geval.

Een uitslaande brand heeft aan een boom schade toegebracht. Deze schade maakt, net als de overige schade, deel uit van het verzekeringswerk.

- Het berekenen met het Rekenmodel Boomwaarde; met deze methode wordt de waardeontwikkeling van de betreffende boom concreet gemaakt door de plant- en onderhoudskosten te berekenen, de eventuele afschrijving door leeftijd te berekenen en de waardevermindering als gevolg van de schade te concretiseren.

De NVTB Richtlijnen 2013 vindt u op de website van de NVTB www.boomtaxateur.nl.

Taxeren is een expertise. De NVTB-taxateur moet naast een flinke dosis aan kennis en ervaring op het gebied van bomen beschikken over kennis van taxatietechniek. De vereniging stelt hoge eisen aan haar leden en borgt dit door een actief kwaliteitsbeleid. Zo moeten alle leden voldoen aan de eisen die door de NVTB worden gesteld aan vakbekwaamheid en kwaliteit. NVTB-taxateurs worden daarop permanent getoetst via een kwaliteitswaarborgsysteem. Deze kwaliteit wordt steeds meer gewaardeerd en bij boomeigenaren stijgt het bewustzijn dat het taxeren van bomen niet alleen rendeert, maar ook de dialoog met andere partijen bevordert.

Denk bijvoorbeeld aan een bouwlocatie met vijf volgroeide linden van veertig jaar oud. De bomen maken integraal onderdeel uit van het ontwerp. Voor handhaving en inpassing van de betreffende bomen zijn technische en contractuele afspraken gemaakt. Desondanks gaat het tijdens de uitvoering van de werkzaamheden mis en wordt door een onderaannemer de beworteling van de lindebomen bij de aanleg van parkeerstroken, kabels en leiding ernstig beschadigd. Meerdere wortels zijn afgebroken waardoor er twijfels zijn ontstaan over de stabiliteit en hiermee het voortbestaan van de bomen. Een nader onderzoek wijst uit dat de bomen onherstelbaar zijn beschadigd. Het aanvankelijk plan om de bomen onderdeel te laten zijn van de nieuwe situatie is hierdoor teniet gedaan. De betreffende gemeentelijke boombeheerder schakelt vervolgens een NVTB-taxateur in die de schade berekent en rapporteert. De aannemer wordt aansprakelijk gesteld voor een schade van € 40.000,-. Omdat er duidelijke afspraken zijn gemaakt over de betrokken bomen en er een overtuigend rapport ligt, wordt de schade aan de bomen vergoed. De bomen krijgen de beheerder weliswaar niet terug, maar hij

is wel in de gelegenheid ter compensatie nieuwe bomen met een forse omvang terug te planten.

Taxeren van bomen is een vak apart en bomen zijn het meer dan waard. Schade aan bomen is verhaalbaar. Net zo goed als schade aan een lantaarnpaal of een prullenbak. Als er schade is ontstaan aan bomen waardoor er sprake is van waardevermindering of verhoogde beheerkosten, dan moet deze worden vergoed. Boombeheerders waren vaak terughoudend om de schade te verhalen. Tegenwoordig wordt het schadeverhaaltraject bij de boombeheerder veelal uit handen genomen en in is de claimbereidheid toeegenomen. Door draagvlak voor de gehanteerde taxatiemethoden en gedegen rapportages kan het schadeverhaaltraject, inmiddels goed bekend bij de verzekeringsmaatschappijen, vlot worden afgehandeld. Daarnaast draagt het in beeld brengen van de financiële waarde van bomen - naast de maatschappelijke aspecten - bij aan bewustwording van planmakers en uitvoerenden. De bomen tellen letterlijk mee. De NVTB-taxateur staat de boomeigenaar ook hierin bij.

De veertigjarige linden zijn ondanks duidelijke technische en contractuele afspraken zodanig beschadigd dat inpassing niet meer mogelijk is. De getaxeerde schade van € 40.000 wordt verhaald op de verantwoordelijke.